

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Mænd efterlyses

Når motionisterne samles til senior-folkedans på Flensborghus hhv. biblioteket, er gulvet kvindernes (og en enkelt mands). Flere mænd er velkomne.

Grænseopera

Opera på Grænsen har sat navn på de ni solister, der synger/ spiller historiske figurer i en helt ny opera i sommeren 2020.

Spil dansk

Spil Dansk-sæsonen i Sydslesvig indledes umiddelbart efter efterårsferien: 22. oktober.

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 5

KULTURNAT PÅ BORGEN

Mindre-tallet atter med

Det danske mindretal med SSF som ankermand var atter repræsenteret ved Kulturnatten på Christiansborg i København fredag sidste uge. Her informerede og underholdt folk fra det danske mindretal de – til tider rigtig mange – spøgelystne og nysgerrige, der ville vide mere. Mindretallet havde denne gang fået stillet Grønlands-værelset til rådighed, idet det tidligere domæne, Det sønderjyske Værelse, ikke mere findes – uforståeligt for nogle af sydslesvigerne, på baggrund af, at man er på tærsklen til markeringen af 2020 som jubilæums-hundredåret for genforeningen i 1920.

SSF-næstformand Steen Schröder var i sit es med oplysningsarbejdet. (Fotos: SSF)

DANEVIRKE

Lars Mikkelsen på Skanse 14. (Foto: SSF)

Lars Mikkelsen kiggede forbi

I mandags var skuespilleren Lars Mikkelsen på besøg på Danevirke med et filmhold for at lave de første optagelser til DRs historieserie "Grænselandet". Optagelserne foregik både på

Skanse 14, ved museet og på Krumvolden. I SSF glæder man sig til at se filmens fire afsnit i jubilæumsåret 2020.

Veloplagt: SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen.

Fra udstillingen.

Skuespilleren og filmfolkene i Danmarkshistoriens fodspor.

SSF TARUP

Håndarbejdsværksted

SSF-distrikt Tarup tilbyder sine medlemmer aktiviteten "håndarbejdsværksted" på Taruphus tirsdag den 22. oktober og mandagene 4. og 18. november samt 2. og 16. december, alle dage kl. 19.30. Her kan der sysles med egne sager,

og der bliver også emne-aftener. Strikke-begyndere får hjælp. Bogbussen kommer mandagene 28. oktober, 25. november og 13. januar kl. 16-16.45. til Taruphus. Da tilbydes stående café og hjemmebag.

BRED OPBAKNING

Lanterner i Christianslyst

Sdr. Brarup Danske Børnehaven arrangerer et lanterneløb for børnehavenbørn og 1. og 2. klasse fra Sdr. Brarup Danske Skole torsdag den 24. oktober på Christianslyst. Børnehavens arrangement bakkes op af skolen, UF og SSF Sdr. Brarup samt kirkemenigheden Midt- og Sydangel. Lanterneløbet starter klokken 17 med

en tur gennem skoven og lanterne-sange, og derefter er der mulighed for lidt godt til ganen og varme drikke frem til klokken 19. SSF tilbyder eksempelvis boller og pølsehorn. Man bedes medbringe lanterner med stok og drikkekrus.

HAMBORG

Nordiske julebasarer

De nordiske sømandskirker i Hamborg – den finske, den norske, den svenske og den danske, alle beliggende på Ditmar-Koel-Strasse (nr. 2, nr. 4, nr. 6 og nr. 36) - indbyder til julebasar fredag-lørdag 15.-16. og 22.-23. november kl. 12-19, søndag 17. og 24. november (og den norske sømandskirke alle dage) kl. 12-18. Benyt S1, S3 og U3 med stop ved Landungsbrücken hhv. Baumwall.

UGEN DER KOMMER

- 18. Flensborg** SSF-distrikt Nord: Bingo i Tønnsenhuset kl. 19.30
- 20.** SSF-distrikt **Isted/ Jydbæk**: Efterårs- og julebasar i Jydbæk Forsamlingshus kl. 10-16
- 21.** SSF: Mungo Park opfører "Camille Clouds Brevkasse" på **Flensborg** Teater kl. 20
SSF: Next Zone danser "Super Human" på **Husumhus** kl. 20
Harreslev Ældeklub: Kaffeur
SSF-distrikt **Skt. Peter Ordning**: Højt læse-aften på Klitskolen kl. 19.30-21
SSF-distrikt **Slesvig**: Foredrag om honningbier med fhv. formand for Danmarks Biavlerforening Vagn Kildsig i Spejderhytten kl. 17
- 22.** Spil Dansk: Bogbussen kommer med musik å synnejsk: Concert med Rikke Thomsen i **Agtrup** Forsamlingshus kl. 19
SSF, DCB, Skoleforeningen, Aktivitetshuset og Aarhus Universitet: Live-stream-foredrag med Rikke Louise Meyer og Lars Peter Nielsen om "Snedige bakterier" på **Flensborg** Bibliotek kl. 18.50
Flensborg SSF-distrikt **Tarup**: Håndarbejdsværksted i Taruphus kl. 19.30
De danske foreninger og institutioner i **Tønning**: Uffes Kaffebar på Uffe-Skolen kl. 15-17
SSF-distrikt **Bøglund**: Hobbyeftermiddag i forsamlingshuset kl. 14.30 – 17
SSF-distrikt **Sønderbrarup og Midt- og Sydangel** danske menighed: Fællessang med Hans J.Jessen i menighedslokalerne kl. 15
SSF Gottorp amt, A.P. Møller Skolen og Slesvig Roklub: Livestream-foredrag om

- "Snedige bakterier" på A.P. Møller Skolen kl. 19
- 23.** **Borgerforeningen**: Generalforsamling i Restaurant Borgerforeningen kl. 19
Flensborg SSF-distrikt Sct. Jørgen/ Mørvig: Besøg på justitsmuseet i Flensborg kl. 16
SSF **Flensborg** amt og Humanitært Udvalg: Efterårsfest 60+ på Flensborghus kl. 14.30
SSF-distrikt **Skovlund-Valsbøl**: Filmaften på Valsbølhus
SSF-distrikt **Ravnkær**: Strikkecafé i forsamlingshuset kl. 15.30
SSF **Gottorp** amt: Delegeretmøde i den lille sal på Slesvighus kl. 19.30
Slesvig Seniorklub: Spilleeftermiddag i Ansgarsalen kl. 14
- 24.** Spil Dansk: Fællessang på Søndertorv i **Flensborg** for børn fra daginstitutionerne kl. 9.30-10 og for skolebørn kl. 10.40-11.30
SSF **Flensborg** by og Humanitært Udvalg: Høstfest på Flensborghus kl. 14.30
SSFs Humanitære Udvalg: Senior-folkedans med Inger Marie Christensen på Flensborg Bibliotek kl. 14.30
Ugle Herreds danske menigheder: Hyggeeftermiddag med foredrag ved Morten Mortensen om "En samtale om kirkens gudstjeneste" i Tarp kirke kl. 15
SSF-distrikt Damholm: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15
SSF Gottorp amt + Voksenundervisningsnævnet: Dansk Samtalesalon med Lisbeth Bredholt Christensen på Slesvighus kl. 19.15-20.45
Torsdagsklubben Mårkær: Møde for de ældre hos Gertrud Jochimsen kl. 15

GUDSTJENESTER

18. s. e. trin., søndag den 20. oktober, Matt. 22, 34-46

Dedsbøl Apostelkirke	10	Schmidt
Egernførde	10	Vogel
FL Ansgar	10	Böll
FL Helligåndskirken	10	Jacobsen
FL Sct. Hans	10	Dal
FL Sct. Jørgen	10	Egeris
Gelting	11	Mogensen
Harreslev	11.30	Böll, dåb
Lyksborg	10	Fønsbo
Rendsborg	14.30	Vogel
SL Ansgar	10	Olesen
Sørup sognekirke	9.30	Mogensen
Valsbølhus	10	Strelow
Vanderup	10	Mogensen
Vesterland	10.30	dansk/ tysk
Onsdag, 23. oktober		
Egernførde	19	Vogel, sindsoandagt

SENIOR-FOLKEDANS

De er altid omkring de 10, der svinger folkedanser-benene som senior-motionister. (Foto: SSF)

Mænd efterlyses

De er omkring de 10, der mødes med lederen Inger Marie Christensen og ene mand Leif Volck-Madsen, formand for Humanitært Udvalg, der tegner som udbyder af motionsrækken "senior-folkedans" i to ugers intervaller en torsdag eftermiddag på Flensborghus, dog næste torsdag (24. oktober) på Dansk Centralbibliotek. Der indledes altid med en snak over

en kop kaffe, inden man går til makronerne i en halvanden times tid. Der er altid levende musik til folkedansen, leveret af harmonikaspiller Hans Jakob Jessen. Men der fattes mænd, der har lyst til folkedans, og der skal ikke medbringes andre forudsætninger end lyst til bevægelse og samvær, pointerer Inger Marie Christensen.

Vil man være med, møder man bare op: Torsdagene 24. oktober (på biblioteket), og 7. samt 21. november (på Flensborghus) – med udsigt til mere senior-folkedans i 2020. Det koster 4 euro pr. gang.

GRÆNSELANDS-FOREDRAG

Om liv og død

I Danmarkshistorien i almindelighed – og i grænselandshistorien i særdeleshed – er 1920 et ganske specielt år. Af samme grund er jubilæumsåret noget helt specielt. Gennem et sandt utal af arrangementer markeres som bekendt, at det er 100 år siden, Sønderjylland-nord igen blev dansk efter at have været tysk siden 1864.

Johan Frederik Paulsen, tvungen deltager i Prøjsens krig med Frankrig. (Foto: privat)

I adskillige år har journalist Flemming Nielsen, Egersund, fortalt historieinteresserede om to grænselandskæbner, Anne Helene og Paul Johansen Paulsen, som hver på sin måde fik et voldsomt endeligt. "Jubilæumsåret 2020 benytter jeg til at inddrage endnu en nær slægtning, nemlig min morfar Johan Frederik Paulsen," fortæller Flemming Nielsen.

På den måde bliver to til tre, og hans aktualiserede foredrag hedder derfor "Tre grænselandskæbner". Meget mod sin vilje blev den danske sønderjyde Johan Frederik Paulsen tvungen deltager i Første Verdenskrig som prøjsisk soldat. "Men i modsætning til min farfar, der ikke overlevede krigen og Dybbøl i 1864, kom barnebarnet Johan Frederik hjem efter tre års krig med livet i behold. Og ved en bestemt lejlighed i Verdun på vestfronten var det rent held, at et fransk granatgreb ikke kostede ham så meget som en skramme. Så nådigt slap mange af hans kammerater ikke", fortæller Flemming Nielsen. Hans helt private markering af 100året for genforeningen er altså endt med en fokusering på nogle nære slægtninger, der hver på sin måde som soldater var med til at sætte aftryk på den dansk-tyske grænselandshistorie.

Den tredje i Nielsens sandfærdige beretning, tipoldemoren Anne Helene blev offer for en brutal forbrydelse. Hendes drabsmand kom til at betale den ultimative pris for sin ugerning i fængselsgården i Flensborg.

I øvrigt fylder Flensborg, Medelby og Adelby en del i Flemming Nielsens foredrag, der leveres på sønderjysk (gerne) og/eller på rigsdansk (også muligt). Mere om Flemming Nielsen, der har været journalist på aviser i Tønder, Sønderborg, København og Skagen samt ved Danmarks Radio i Aabenraa (med speciale i grænseland) frem til 2008, og hans foredrag på flemmingfortæller.dk. Kontakt: flemming42@hotmail.com eller 0045 2811 7595 hhv. 0045 2616 7595.

ENGELSBY SSF

Lotto

Engelsby SSF-distrikt i Flensborg inviterer til lottoaften fredag den 8. november kl. 19 i Engelsby-Centret, Brahmsgade 6. Det bliver en aften med mange flotte gevinster. I pausen kan der købes pølser og drikkevarer til rimelige priser. Bindende tilmelding senest den 6. november til næstformand Dorthe Jensen på dortej37@icloud.com eller 0461 9096 0565.

TYSK ENHEDS DAG

En dublet

Som den opmærksomme læser vil have bemærket, var der på fotosiden fra Tysk Enheds Dag i Kiel på sidste uges KONTAKT en forkert billedtekst under billedet med mindretallenes infostand. Billedteksten skulle bare have været "Mindretallenes infostand" i stedet for den viste, en dublet fra et andet billede på siden.

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Bernd Engelbrecht,
Lars Erik Bethge

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122
Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

NORDISK INFORMATIONSKONTOR

Temadag
Island

Nordisk Informationskontor indbyder til en temadag om Island lørdag den 26. oktober kl. 16-21 på Dansk Centralbibliotek i Flensborg. Der indledes med et foredrag om "kannibalske heste", efterfulgt af saga og sang ved Hanne Juul, og der rundes af med en islandsk film. Hele herligheden fås for 10 euro. Af hensyn til kaffe og mad bedes om tilmelding til nordisk-info@nordisk-info.de

NISS inviterer til:

Temadag Island

Lørdag 26. okt. • kl. 16.00-21.00

kl. 16.00 foredrag: Symbol eller sandhed? Kannibalske heste i Macbeth og Ildskriftet • Eva Ritter

kl. 17.30 musik: Saga & sang fra Island • Hanne Juul

kl. 19.00 film: Vinder af Nordisk Råds filmpris 2018 • vises på islandsk med danske undertitler

Entré: 10 € inklusiv kaffe og mad

Tilmelding: anbefales mht. mad • nordisk-info@nordisk-info.de

Arrangør: www.nordisk-info.de

Støttet af:

JAZZ PÅ FLENSBORGHUS

Pieranunzi og Fønnesbæk i Flensborg 25. oktober.

Verdensnavnene Pieranunzi og Fønnesbæk er tilbage

Fredag den 25. oktober byder Jazz på Flensborghus atter på et jazznavn af de helt store. Den italienske pianist Enrico Pieranunzi, regnes som en af Europas største jazzmusikere nogensinde og en af verdens bedste pianister. Han giver i Flensborg koncert sammen med den fabelagtige danske bassist Thomas Fønnesbæk.

Begge musikere er ekvilibristere og i verdensklasse på hver deres instrument. Fønnesbæk har synestesi, det vil sige han oplever musikken som farver, og Pieranunzi har absolut gehør. Dette resulterer i et samspil, hvor næsten alt er muligt, og musikaliteten har frit spil. Pieranunzi har optrådt og indspillet med mange af jazzens helt store navne som fx Paul Motian, Chet Baker, Joey Baron, Lee Konitz, Marc Johnson, Chris Potter m.fl. Han har udgivet mere end 60 albums i eget navn og medvirket på yderligere 3-400

udgivelser. Thomas Fønnesbæk har arbejdet med topnavne som Justin Kauflin, Lars Jansson, Sinne Eeg, Christian Sands, Aaron Parks, Monty Alexander, Lis Sørensen, Søs Fenger, Mona Larsen og mange flere. Billetter: www.ssf-billetten.de, tlf. 0461-14408125 – SSF-amtssekretariat - Aktivitetshuset - sh:z Ticketcenter FL - Reisebüro Peelwatt FL - eller ved indgangen

Arrangør: SSF & SdU

Jazz på Flensborghus:
Enrico Pieranunzi & Thomas Fønnesbæk
Fredag, 25.10. kl. 20
Flensborghus,
Nørregade/ Norderstr. 76
Flensborg

JUL MED MARK & CHRISTOFFER

19. december - udsolgt

Kedeligt for dem, der gerne ville være med og nu ikke kan være det, glædeligt for arrangøren SSF og SdU:

Julekoncerten med den sønderjyske duo Mark & Christoffer og deres populære juleklassikere den 19. december på Flensborghus er udsolgt. Der er ikke planer om en koncert nr. to.

Julekoncerten med den sønderjyske duo Mark & Christoffer og deres populære juleklassikere den 19. december på Flensborghus er udsolgt. Der er ikke planer om en koncert nr. to.

GRÆNSEMAGEREN

Historisk opera i 2020

Opera på Grænsens bestyrelse: Lene Lass, Stephan Kleinschmidt, Ole Livbjerg Klitgaard, næstformand Birgit Messerschmidt og formand Anders Molt Ipsen meddeler, at de 9 sangere, der er udvalgt til at varetage solistrollerne i operaen "Grænsemageren" i juni 2020, er engageret. Det er et hold af særdeles kompetente og internationalt kendte sangere: Berit Barfred-Christensen, Morten Frank Larsen, Jens Søndergaard, Signe Asmussen, Christian Damsgaard, Iben Silberg, Stine Elbæk Gomard, Per Bach Nissen og Anders Christensen.

HELT NY

Anledningen er, at Opera På Grænsen i 100-året for grænseudtagningen opfører den helt nye opera „Grænsemageren“ i et samarbejde med Sønderjyllands Symfoniorkester. Operaens udgangspunkt er de historiske begivenheder, der startede i Berlin og Aabenraa i november 1918 og som førte til genforeningen i 1920. Handlingen i operaen tager afsæt i et fascinerende stykke historie, og midt i hele dramaet står én person, som modtager mange verbale tæv. Det er H.P. Hanssen, der var en af de ledende skikkelser i grænsekampen i 1920 og måtte finde sig i mange uforskmetheder og var genstand for endeløse

se rænker.

TEAMET BAG

Tekst og musik: Bo Gunge
Sønderjyllands Symfoniorkester, dirigent Søren K. Hansen
Grænseandskoret, korleder Stig Möglichen Rasmussen
Instruktør: Jens Krogsgaard
Scenografi: Jens Klostrop
Kunstnerisk leder: Erik Kaltoft
Producent: Opera på Grænsen
www.operapaagraensen.dk

FORESTILLINGER

Alsion i Sønderborg 15. juni 2020 kl. 19.30 (premiere),
Ildrætshallen i Flensborg 16. juni 2020 kl. 19.30,
Harmonien i Haderslev 17. juni 2020 kl. 19.30,
Tønderhal 2 i Tønder 18. juni 2020 kl. 19.30.
Uddrag af operaen opføres derudover en række andre steder i Danmark herunder i Aabenraa foran "arnestedet" Folkehjem.
Billetter kan købes på www.billetten.dk

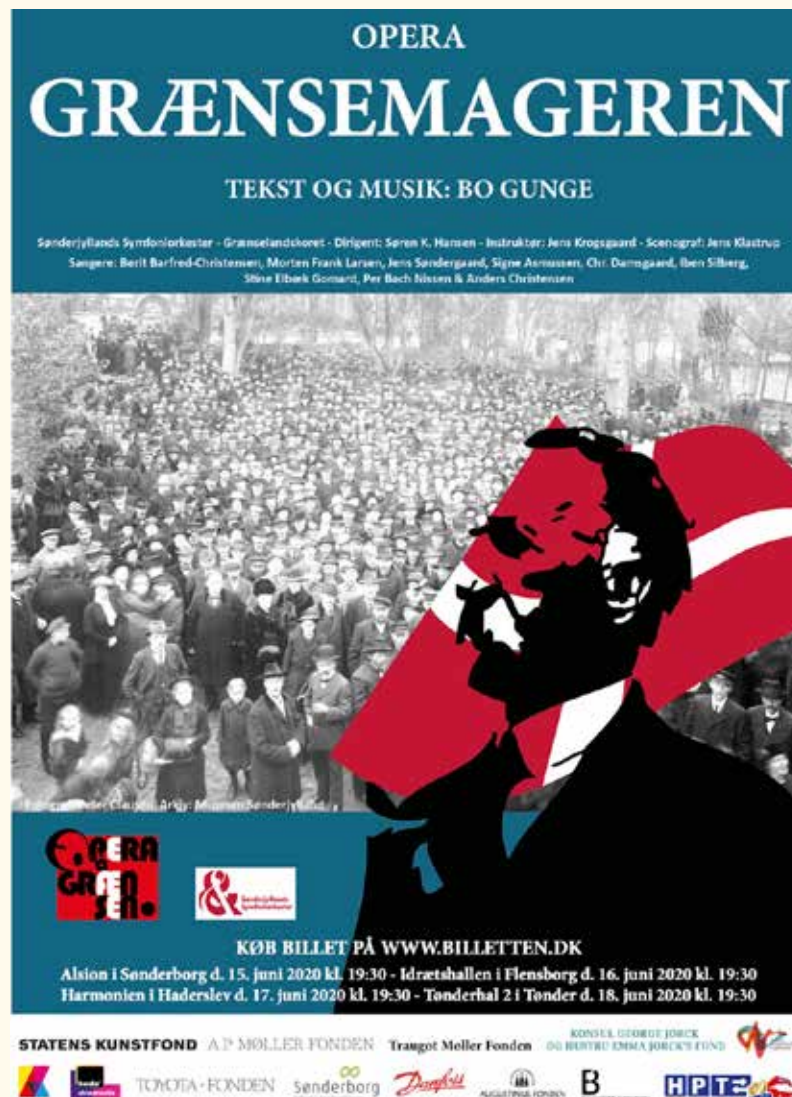
SOLISTERNE

- Morten Frank Larsen, baryton spiller rollen som H.P. Hanssen, politiker, ejer af avisen Hejmdal, 56 år.

- Signe Asmussen, lyrisk-dramatisk sopran, spiller Helene Lucie Hanssen, H.P. Hanssens kone, redaktør m.m., 58 år.
- Berit Barfred-Christensen, sopran, spiller Astrid Hanssen, H.P. Hanssens datter, journalistelev, 24 år.
- Anders Christensen, tenor, spiller Helge Eich, Astrids kæreste, håndværker, 22 år.
- Iben Silberg, sopran, spiller Ingeborg Refslund Thomsen, H.P. Hanssens datter, mor til to, 27 år.
- Jens Søndergaard, basbaryton, spiller Hans Diderik Kloppenborg-Skrumsager, politiker, gårdejer, 50 år.
- Christian Damsgaard, tenor, spiller rollen som Peter Grau, politiker, gårdejer, 52 år.
- Per Bach Nissen, bas, spiller Hugo Haase, tysk socialdemokratisk politiker, 55 år.
- Stine Elbæk Gomard, sopran, spiller Rosa Luxemburg, tysk "fri" socialdemokrat, 47 år.

OPERA
GRÆNSEMAGEREN
TEKST OG MUSIK: BO GUNGE

Sønderjyllands Symfoniorkester - Grænseandskoret - Dirigent: Søren K. Hansen - Instruktør: Jens Krogsgaard - Scenograf: Jens Klostrop
Sangere: Berit Barfred-Christensen, Morten Frank Larsen, Jens Søndergaard, Signe Asmussen, Chr. Damsgaard, Iben Silberg, Stine Elbæk Gomard, Per Bach Nissen & Anders Christensen

KØB BILLET PÅ WWW.BILLETEN.DK

Alsion i Sønderborg d. 15. juni 2020 kl. 19:30 - Ildrætshallen i Flensborg d. 16. juni 2020 kl. 19:30
Harmonien i Haderslev d. 17. juni 2020 kl. 19:30 - Tønderhal 2 i Tønder d. 18. juni 2020 kl. 19:30

STATENS KUNSTFOND A.P. MOLLER FONDEN Tragtøt Møller Fonden KONKORDIA OG BERTHILDE SMITHS FOND

TOYOTA FONDEN Sønderborg Danförläggelsen AUGUSTINE FONDEN B BILLET FONDEN HPT

BIBLIOTEKET

Flensborg i centrum med forfatteren Henrik Brun

Torsdag den 24. oktober kl. 19 på Flensborg Bibliotek fortæller Henrik Brun om sin roman »Operation nyttige idioter« og ikke mindst om sin research i Flensborg. Da flygtningeaktivisten og samfundsdebattøren Malin Østerlund bliver fundet kvalt i et buskads i Flensborg, ser tysk politi det som et røveri, der

Henrik Brun, i Flensborg 24. oktober.

gik galt. Men PET er ikke enige. Her frygter man, at det er et drab begået af politiske årsager, og at der kan være en trussel mod Danmark. Derfor sender de Selma Brink til Flensborg. Det er udgangspunktet for romanen "Operation nyttige idioter," som er en spændende og underholdende roman, hvor man kan følge personerne rundt i Flensborg.

Henrik Brun er uddannet journalist og debuterede som forfatter i 2011 med en spændingsserie om den kontroversielle journalist Ketil Brandt, der involveres i opklaringen af grænseoverskridende forbrydelser.

Han har modtaget EU-kommissionens Lorenzi Natali Prize for journalistik inden for menneskerettigheder, demokrati og udvikling og var i 2001 nomineret til den danske Cavlingpris. Entré 5€ - forsalg på biblioteket. LL

Nyt for musikelskere

Der er ikke noget så skønt som at høre god musik og tage en snak om musikken. Biblioteket starter en lytteklub, hvor musikelskere kan dele deres musikglæde. Musikbibliotekar Michael Juul Olsen er tovholder i klubben og har til det første møde fundet gode numre frem.

Deltagerne er med til at bestemme, hvad der skal lyttes til samt kommende mødetidspunkter.

Første gang onsdag den 23. oktober kl. 17 på Flensborg Bibliotek, Nørregade 59. LL

Biblioteket anbefaler

Efterårets første præsentation af nye bøger finder sted torsdag den 24. oktober kl. 16. Bibliotekarerne fortæller

om nye, gode bøger, som du kan låne efter præsentationen. Fri entré. LL

HUSUM, SLESVIG OG EGERNFØRDE

Bamsefester tre steder

Den internationale bamsedag bliver fejret over hele verden – også i Sydslesvig, hvor de danske biblioteker i Husum, Slesvig og Egerfnørde holder bamsefest for børn og voksne mandag den 28. oktober med interaktiv bamsekoncert i Husum og Slesvig.

HUSUM/ SLESVIG

På Husum og Slesvig Bibliotek giver danske Michael Bak en sjov, hyggelig og interaktiv koncert, hvor børnene kan lege, danse, hoppe og flyve sammen med deres medbragte bamser. Der serveres bamsekage og saftvand. Der er fri entré for børn (3-8 år) og deres voksne.

Michael Bak - i Slesvig og Husum 28. oktober.

Til bamsefesten på Husum Bibliotek kl. 11 og på Slesvig Bibliotek kl. 15 ønskes (af hensyn til servering) tilmelding senest den 20. oktober til Husum Bibliotek på imbe@dcbib.dk/ tlf. 04841 82280, eller Slesvig Bibliotek på slesvig@dcbib.dk/ tlf. 04621 988054.

EGERNFØRDE

På Egerfnørde Bibliotek ser programmet lidt anderledes ud.

Kl. 15 tryller og fortæller Irmgard sammen med Kroko og Villy, og Dolas Dukketeater spiller to små stykker. I "Drillepinden" er kaninen Ludvig fra billedbøgerne sur, fordi hans bamse finder på mange narrestreger. I "Bamse Fnüller er trist" vågner Fnüller op på en dejlig forårsdag og er så ked af noget. Han savner et eller andet, men ved ikke hvad.

Der serveres bamsekage og saftvand. Også her er festen for børn (3-8 år) og deres voksne. Fri entré.

Også i Egerfnørde er tilmelding nødvendig af hensyn til servering senest 20. oktober til mtk@dcbib.dk/ tlf. 0461 86970. bh

OPLEV OPERA

Med ens barn

Lørdag 26. oktober præsenterer børnebiblioteket, SSF og Opera på Grænsen "Kærestefolk" - en eventyropera for de 5-9-årige.

Sammen med Opera på Grænsen og Sydslesvigs Forening havde biblioteket planlagt tre lørdage i efteråret med overskriften 'eventyropera', der er en præsentation af både opera og eventyr – alt sammen formidlet i børnehøjde

De tre operasangere, hvoraf én også har rollen som fortæller, introducerer gennem kendte eventyr af H.C. Andersen børnene til operaens univers. Oplevelsen er en blanding af oplæsning og operasang, hvor børnene også selv kommer på banen, enten

som kreativ medskaber af eventyrets kulisser eller musikalsk medvirken. Lørdag 26. oktober kan børnene opleve H.C. Andersens Kærestefolk omsat til opera. De kan glæde sig til at møde de dygtigere operasangere Stine Elbæk og Iben Silberg, der tager børnene med ind i operaens og eventyrets verden - akkompagneret af Jakob Bahr på klaver.

Eventyropera foregår på Trappen lørdag, 26. oktober kl. 11-12.

Tilmelding til biblioteket på dcb@dcbib.dk.

Den sidste eventyropera – Hyrdinden og Skorstensfejeren - finder sted lørdag 23. november. AS

NETVÆRKKURSUS

Lars Nielsen, SSF og Agnes Nielsen, Landsbyforumet i Sønderborg Kommune, i gabestokken ved det dansk-danske netværkskursus' afslutning. (Fotos: Tine Andresen)

Gav det nye samarbejde et løft

SSFs foreningskonsulent Tine Andresen konkluderer, at det netværkskursus, som SSF, SSF-distrikt Skt. Jørgen-Mørvig og distriktets samarbejdsvenner fra Landsbyforumet i Sønderborg Kommune havde tilrettelagt sammen på Jaruplund Højskole for et stykke tid siden, som planlagt blev et kursus i styrkelse af samarbejdet hen over grænsen.

"Samarbejdet har virkelig fået et løft", siger hun men understreger også, at der skal en yderligere intensivering til for at det også bliver en succes for medlemmerne.

De henvend 30 deltagere startede kurset med en kop kaffe på Flensborghus, hvorefter der blev en guidet tur med Gorm Sune Andersen i Flensborg.

Siden drog man til højskolen, hvor middagen og samværet ventede.

SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen causerede over det dansk-danske samarbejde.

Lørdag tog man til Danevirke Museum, hvor også udstillingen Dansk i Sydslesvig vakte deltagernes interesse.

Det dansk-danske kursus blev rundet af med en fælles middag på en vikinrestaurant i Bustrup/ Busdorf nær Slesvig by.

På Danevirke Museum orienterede Lisbeth Bredholt Christensen om stedet og museet.

I bedste sommervejrguidede Gorm Sune Andersen kursisterne gennem de mere eller mindre ydmyge steder i Flensborgs city.

På Jaruplund Højskole causerede SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen om mindretallet og det grænseoverskridende samarbejde.

KUNSTNER

Sådanne reagensglaslignende beholdere bliver jordprøverne opbevaret i. (Foto: privat)

Alle kan være med i hans projekt

Esbjerg-kunstneren Lars Waldemar, skulptur, relief, grafik, er ved at lave et værk, han kalder "Blut und Erde", og det værk kan man blive en del af. "Blut und Erde" skal vises på udstillingen "Møder i grænselandet" nord og syd for den dansk/tyske grænse i 2020 i anledning af 100-året for genforeningen.

"I værket arbejder jeg med jorden som nationalt symbol. Jeg vil udtage jordprøver hos tyskere, hos danskere, hos dansksindede i Sydslesvig, hos tysksindede i Nordslesvig og endeligt på de tidligere slagmarker i Jylland og Nordtyskland. Jeg vil undersøge om jord ændrer sig efter, hvem der bor på den, om nationalt tilhørsforhold kan ses på jorden og endeligt, om jord ændrer sig, når den har modtaget blod," fortæller Lars Waldemar.

Værket vil bestå af 400 jordprøver i små prøveglasser med prop, kortmateriale med angivelse af, hvor prøverne er udtaget, prøvetagningsudstyret og en fotocollage over de steder, hvor prøverne er udtaget.

I forbindelse med udstillingen kobles en forfatter på. Forfatteren Erling Jepsen vil udarbejde en tekst omkring værket.

"Problemet er, at 400 jordprøver er rigtig mange," erkender kunstneren. Derfor beder han om hjælp og håber, man har lyst til at være med. Værket er støttet af Statens Kunstfond.

VEJLEDNING

til udtagning af jordprøver: Jorden udtages i en dybde på 15-20 cm. Jord svarende til en teskefuld med top fyldes i en kuvert eller pose. Hvis man også lige anfører, hvilken kasse jorden hører hjemme i (dansk, tysk, danske mindretal eller tyske mindretal), vil det være en stor hjælp.

Kuvert/pose sendes til Lars Waldemar, Kirkevængen 6, DK-6715 Esbjerg N.

Herudover vil kunstneren gerne have et foto (elektronisk) sendt i høj opløsning til mail@larswaldemar.dk.

"Det vil være rigtig fint, hvis billedet er taget et sted i haven, hvor prøven er udtaget, og at man er på billedet", siger kunstneren.

SPIL DANSK I SYDSLESVIG

Tirsdag den 22. oktober 2019

Bogbussen kommer med musik å synnejsk: Koncert med Rikke Thomsen kl. 19.00

Agtrup forsamlingshus, Westertoft 2, 25917 Achtrup

Foto: T. Anselma

Sanger og sangskriver Rikke Thomsen kommer fra Blans, hvor mojn ikke er forbojnl I år har hun udgivet albummet „Omve'n hjemve“, hvor alle sangene er på sønderjysk. Hun er den yngste modtager af Modersmål-Prisen som en påskønnelse for særlig fremragende anvendelse af det danske sprog.

Forsalg: Bogbussen, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Dansk Generalsekretariat eller ved indgangen
Entré: 5 €

Torsdag den 24. oktober 2019

Fællessang på Søndertorv i Flensborg kl. 09.30-10.00 for børn fra daginstitutionerne kl. 10.40-11.30 for skolebørn

Søndertorv, Flensborg

Eberhard von Oettingen og Ture Pejtersen vil sammen fyre godt op under børnene, så sangene kan høres ud over hele Flensborg! Kom og oplev denne unikke live-koncert. I tilfælde af regnvejrr finder arrangementet sted i Idrætshallen, Moltkestr. 20c. Tjek hjemmesiden og find flere oplysninger på www.syfo.de/spildansk Tilmelding til linn@sdu.de

Fredag den 25. oktober 2019

Morgensang med Skoleforeningen kl. 10.30

Flensborghus

„Old school-morgensang“ på Flensborghus. Værlighed: ca. 25 minutter.

Fredag den 25. oktober 2019

Vi Finder På kl. 16.00-17.00

Ejderhuset, Brandtstr. 29-31, Bùdelsdorf

„Vi finder på“ består af Kirsten Juul Seidenfaden og Anna Kruse som de seneste år har lavet deres populære show hvor de komponerer en 7 meter lang sang – sammen med barn og publikum i LMS regi. Kirsten har mange års erfaring og mange bogudgivelser samt CD produktioner på sin samvittighed. Sammen med bla. „Lige i øret“ har der blevet en masse musik på AM på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Anna har de seneste år komponeret en masse musik til den finlandssvenske poeten Edith Södergran og har høstet en masse anmeldelser for sin trilogi. Gratis.

Fredag den 25. oktober 2019

Enrico Pieranunzi & Thomas Fønnesbæk kl. 20.00

Flensborghus, Norderstr. 76, Flensborg

Foto: Jazz Image

Den italienske pianist Enrico Pieranunzi er et af de største, europæiske jazznavne nogensinde og bliver nævnt som en af verdens bedste pianister. Han kan her opleves i tæt sammenspil med den fabelagtige, danske bassist Thomas Fønnesbæk. Duoen udgav i juli 2018 et nyt album på Stunt Records og præsenterer en del af musikken derfra.

Forsalg: 19 € / SSF-medlemmer 14 €
Ved indgangen: 21 € / SSF-medlemmer 16 €
Billetsalg: ssf-billetten.de, tlf. +49 461-14408125, SSFs sekretariat, Aktivitetshuset, sh:z Ticketcenter, Nikolai-str. 7 FL, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39 FL eller ved indgangen

Mandag den 28. oktober 2019

Five o'clock - sang kl. 17.00

Harreslev Danske Skole, Süderstr. 90, Harreslev

„Uge 44 er udråbt til Spil Dansk Uge i både Danmark og Sydslesvig. Også SSF Harreslev Distrikt støtter op om dette projekt.

Vi vil i en lille times tid synge sammen bl. a. sange fra SSF's nye sangbog og evt. Højskolesangbogen. Måske får vi også lært den ene og anden nye sang. Der serveres kaffe/te og småkager. Vel mødt til en hyggelig stund.

Tirsdag den 29. oktober 2019

Fællessang på Alderdomshjemmet med Hans Jakob Jessen kl. 9.30-10.30

Nerongsallé 27, Flensborg

Hans Jakob Jessen synger med Alderdomshjemmets beboere. Andre interesserede er også hjerteligt velkomne til at deltage i arrangementet.

Mandag den 4. november 2019

Spil dansk for 60+ på vestkysten kl. 18.00

Husumhus

Seniorerne fra Husum og Ejdersted amter samles til Spil-Dansk-Dag på Husumhus. Programmet begynder med en nærende portion suppe, hvorefter Ejderstedkoret vil optræde med danske sange. Ejderstedkoret blev stiftet i 2009, men har også en del medlemmer fra Husum Amt.

Fredag den 8. november 2019

Vestkystkoret synger i Tønning Koncert med børnekor kl. 10.30

Fiede-Kay-Platz i Bredsted

Op mod 100 børn fra skolerne i Bredsted, Husum, Treja, Tønning og Frederikstad synger danske sange på Fiede-Kay-Platz i Bredsted. Denne gang står der stomp på programmet. Men det er dansk stomp, for alle numrene er skrevet af Jesper Falck, der også vil indøve numrene med børnene og lede koncerten.

Koncerten er offentlig, og der er fri adgang. I tilfælde af mægvejrr, flyttes den indendørs. Følg med på <https://syfo.de/regional/husum-amt> eller på FB-gruppen Dansk i Bredsted, hvis vejrr ser truende ud.

Zap QR'en her og se, hvad Jesper Falck kan få børnene til.

OM SPIL DANSK

Musik – og et levende musikliv – er en essentiel del af et velfungerende samfund, som binder os sammen på tværs af alder, køn og etnicitet.

PÅ DET GRUNDLAG ARBEJDER SPIL DANSK KONSEKVENT MED:

- At udbrede, udvikle og fastholde offentlig fokus på musikkens værdi og vigtigheden af en dynamisk musikkultur
- At forankre vores virke med relevante og handkraftige partnerskaber på lokalt, regionalt og nationalt plan
- At stimulere kreativ vækst blandt udøvere, skabere og formidlere af musik
- At promovere diversitet og bredde i ft genrer og demografi i dansk musikliv
- At tiltrække og fastholde lyttere til musikken og inspirere dem til selv at engagere sig i musik

Fredag den 8. november 2019

Nancy Harms feat. Templeton/Earle/Rosendal kl. 20.00

Flensborghus, Norderstr. 76, Flensborg

„Nancy Harms er en af de nye stjerner på den internationale jazzhimmel, og i efteråret turnerer hun i Skandinavien med Danish Music Award vindende trio „Rosendal/Earle/Templeton trio“. Nu er de netop i gang med at skrive ny musik, som beskriver Danmark, set igennem Nancys øjne. Der findes ingen bedre end komponisten og pianisten Peter Rosendal, når det handler om at indfange den danske grundtone. Med hans store kærlighed og erfaring fra mange år i dansk folkemusik, blandet med et virtuost jazzøre, komponerer han i samarbejde med Nancy Harms den nye musik, som vi hermed præsenterer.“

Forsalg: 19 € / SSF-medlemmer 14 €
Ved indgangen: 21 € / SSF-medlemmer 16 €
Billetsalg: ssf-billetten.de, tlf. +49 461-14408125, SSFs sekretariat, Aktivitetshuset, sh:z Ticketcenter, Nikolai-str. 7 FL, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39 FL eller ved indgangen